

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Курсова робота

З педагогіки на тему: «Розвиток методів навчання в умовах онлайн освіти»

Студентки групи СОа15-21
Філологічного факультету освітніх технологій,
Спеціальності 014 Середня освіта,
Спеціалізації 014.021 Англійська мова і
література, освітньої програми
Іноземні мови та літератури, методика навчання
Іноземних мов і зарубіжної літератури
Сидоренко Марини Євгеніївни
Науковий керівник –
канд. пед. наук, доцент Кудіна В. В.
Кількість балів –
Національна шкала –
Оцінка ЄКТС –

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
Розділ 1 ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ОНЛАЙН-ОСВІТИ.....	5
1.1 Передумови виникнення онлайн навчання.....	5
1.2 Сутність методів навчання в дистанційному режимі.....	9
1.3 Навчально-методичне забезпечення дистанційного режиму навчання.....	12
Розділ 2 ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ПРИ ОПАНУВАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	16
2.1 Використання різних інтернет-ресурсів.....	16
2.2 Аналіз найефективніших методів онлайн навчання.....	23
ВИСНОВКИ.....	27
РЕЗЮМЕ.....	28
RESUME.....	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	30
ДОДАТКИ.....	33

ВСТУП

Курсова робота присвячена вивченню розвитку методів навчання в умовах онлайн освіти.

В наш час дедалі більшу роль в житті займають цифрові технології. Якщо 10 років тому це було популярним явищем серед працівників офісів, то тепер навіть школяр знає, що це таке і як користуватися сучасними гаджетами. Від початку пандемії COVID-19 популярним стало онлайн навчання, щоб не наражати дітей на небезпеку. А в 2022 році повномасштабна війна поклала початок ще більшому укоріненню цього виду навчання.

Слід зазначити, що для того, щоб проводити уроки онлайн, вчителі були змушені навчатись всьому майже з нуля та розвивати свою технічну компетентність. Хоча раніше це здавалося дуже складним етапом, але це дало змогу не переривати навчальний процес та покращити методи викладання. Одними з перших впроваджувачів дистанційної освіти були країни Азії, зокрема Китай. Китайцям теж ця система була складною та незрозумілою, але за допомогою методу спроб і помилок вони змогли нарешті напрацювати свої стандарти освіти. Китайці вважають, що секрет дистанційної освіти – у самоосвіті вчителів.

В усьому світі розвиток навчальних технологій почався ще в ХХ ст. Ще в 1953 році було створено телевізійні освітні канали, які проводились у вечірній час, щоб люди після роботи могли вивчити щось нове для себе. Німеччина, Норвегія, Велика Британія та інші країни Європи стали одними з провідних країн, які запровадили дистанційну освіту.

Норвегія, наприклад, має вже досвід і технічні розробки понад 20 років. Якраз із цієї країни, Україна намагається брати приклад. Основою освіти в Норвегії є партнерство, взаємоповага, відкритість і зацікавленість як учнів і вчителів, так і батьків до навчання та успіхів своєї дитини. Саме в норвезькій системі освіти батьки беруть активну роль не за допомогою зовнішньої

мотивації, а свого власного прикладу та громадянської позиції. Акцент домашніх завдань спрямований не на механічне проходження та написання тестів, а на виконання проєктних робіт, розвитку мислення, креативності та формування життєво необхідних компетентностей.

Онлайн навчання дало поштовх до розвитку нових методів навчання, основні з яких, буде розглянуто в цій роботі. Наприклад, відеоконференції, онлайн екскурсії, ігри, вправи, тестування і т. д.

Актуальність теми дослідження визначається тим, що онлайн навчання стає дедалі популярнішим. Надзвичайно важко уявити зараз очне навчання, оскільки всі вже звикли до мобільності та зручності дистанційного. Навіть в контексті вивчення іноземних мов цей вид навчання розвивається з неймовірною швидкістю. Винаходяться способи практичного застосування мови – Speaking clubs, програми для спілкування з іноземцями, удосконалення словникового запасу, граматики, а також соціальні блоги та канали зі структуровано викладеними матеріалами.

Об'єктом дослідження є дистанційний режим навчання. Як він виник та змінювався впродовж часу, що сприяло цьому. Причини його виникнення.

Предметом дослідження є методи онлайн навчання.

Мета дослідження: Проаналізувати різні методи дистанційного режиму, застосування сучасних інноваційних технологій у вивченні іноземної мови, їх позитивний вплив на результати навчання.

Щоб розкрити мету дослідження були поставлені такі **завдання**:

1. Дослідження передумов виникнення онлайн навчання.
2. Сутність методів дистанційного навчання.
3. Проаналізувати навчально-методичне забезпечення дистанційного режиму навчання.
4. Використання різних інтернет-ресурсів

5. Аналіз найефективніших методів онлайн навчання.

Практична значущість визначається наданням рекомендацій щодо використання тих чи тих онлайн-ресурсів для вивчення іноземних мов і не тільки.

В курсовому дослідженні були використані такі **теоретичні методи дослідження**: аналіз, синтез, узагальнення та порівняння робіт інших дослідників.

Курсова робота має таку **структуру**: вступ, теоретичний розділ з трьома підрозділами і практичний розділ з двома підрозділами, висновки, резюме, список використаної літератури і додатки. Було використано 21 джерело, з яких статті, методичні посібники.

У галузі теорії і практики дистанційного навчання слід відзначити праці таких вітчизняних науковців: В. Андрущенко, В. Биков, П. Дмитренко, М. Коваль, В. Кухаренко, І. Лещенко, В. Олійник, та ін.

У ХХІ столітті, коли технології розвиваються з надзвичайною швидкістю, учасникам навчального процесу є дуже важливим вміти швидко пристосовуватись до різних умов і методів навчання. Звичайно ж їх існує багато, але вони не суперечать, а лише доповнюють один одного. Який з методів обрати, тут вже вибір залежить від учителя та успішності учнів.

Розділ 1

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ОНЛАЙН-ОСВІТИ

1.1 Передумови виникнення онлайн навчання

Упродовж всієї історії люди намагались винайти щось, що б полегшило життя. Наприклад, машини, літаки, телефони, електрика і т. д. Щось, що б дало змогу витратити набагато менше енергії, щоб виконати ті ж обов'язки. Процес розвитку техніки безумовно вплинув на усі аспекти життя і в навчанні також. Поява нових ресурсів і технологій для навчання дуже розширило можливості вчителів та учнів. Насамперед, використовувати інформаційно-комунікаційні технології стало можливим не лише під час дистанційного, а й очного режимів навчання.

Оксана Поліщук (2021) згадувала, що «перша спроба створення дистанційного режиму була зроблена Яном Коменським 350 років тому, коли він ввів у широку освітню практику ілюстровані підручники. Це такий формат дистанційки з більшою частиною самоосвіти й мінімальним втручанням вчителя».

За визначенням Штихно Л. (2016), «дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі» (с. 491).

З появою радіо та телебачення дистанційний режим навчання почав розвиватись в Англії, та інших країнах Європи. Люди приходили додому, вмикали телевізор та вивчали щось нове для себе через освітні канали. До України цей режим навчання прийшов набагато пізніше. Вважається, що це сталось із затвердженням Положення про онлайн навчання у 2013 році, хоча насправді – набагато пізніше, аж у 2020 році з початком пандемії. Такий режим навчання став набагато зручнішим для усіх учасників навчального процесу,

тому що багато зі студентів зараз працюють та навчаються паралельно, це економить час та кошти витрачені на дорогу до школи, чи університету. Учні навіть можуть навчатись в університетах закордоном. Сучасні відомі університети, такі як Гарвард, Кембрідж починають безкоштовно публікувати свої лекції та семінари в мережі Інтернет.

Однак є й недоліки навчання в дистанційному режимі:

- 1) Відсутність соціалізації. Учні не мають змоги спілкуватись одне з одним впродовж дня, що негативно впливає на емоційний і фізичний стан.
- 2) Негативний вплив на здоров'я. Учні повинні перебувати біля гаджетів годинами без перерви, а потім ще й виконувати домашні завдання на платформах вчителів.
- 3) Відсутність технічного забезпечення та сприятливих умов для навчання. Учні можуть не мати можливості купити певні девайси, або ж мусять ділити їх з батьками, які також працюють дистанційно. Більше того, на учнів можуть покладатись більші обов'язки по дому, або ж догляду за меншими братами та сестрами, адже, за словами батьків: «Ти ж все одно цілий день вдома сидиш». Багато хто не розуміє, що дистанційні уроки – це такі ж уроки, як і в школі, на які потрібно витратити так само багато, та навіть більше часу і зусиль.
- 4) Відсутність очного спілкування викладача і учня, а через це і слабкий рівень контролю знань і вмінь учнів. Списати на контрольних і лабораторних роботах стає все легше, варто лише вимкнути камеру.
- 5) Нестача технічної компетентності вчителів. Сьогодні надзвичайно важливим є вміння вчителя користуватися сучасними ІКТ. Гущина Н. (2020), кандидат педагогічних наук, зауважувала, «не обов'язково досконало володіти ІКТ, важливо знати їх можливості. Тоді можливо правильно поставити завдання своїм учням, підказати, за допомогою яких цифрових інструментів це завдання можна виконати» (с. 17).

б) Необхідність наявності в учня внутрішньої мотивації та самодисципліни. Як показує практика, учні початкових класів не мають посидючості та особливого бажання сидіти по 40 хвилин і слухати вчителя. Середня школа характеризується двома критеріями: перший – це криза 12 років, коли діти не бачать сенсу навчатись; другий – більша сформованість цінностей наприкінці 8-9 класу та під час підготовки до ДПА. Лише у старшій школі учні замотивовані навчатись для здобуття гарної професії та вступу до омріяного ЗВО. Тому важливо, щоб батьки співпрацювали з учителями та контролювали своїх дітей, а вчитель у свою чергу, пояснював важливість хорошої освіти.

Що стосується передумов виникнення дистанційного режиму навчання, то ось основні з них:

1. Розвиток інтернет-технологій. Більшість людей вважає, що онлайн навчання з'явилося б і без пандемії COVID-19, що лише дало більший поштовх. Додання мобільності спричинило зростання вимог до кандидатів на роботу. Тепер, обов'язковою вимогою є знання, як мінімум 1 іноземної мови, постійне проходження курсів, форумів, ведення професійного блогу, і т. д., в іншому випадку ти будеш непридатним, або ж зарплатня не буде відповідати твоїм очікуванням.
2. Потреба гнучкості. Це, звичайно, чудово для тих, хто працює та навчається, або просто подорожує і може з будь-якої точки світу підключитись. З іншого боку, вони зобов'язані перебувати на зв'язку 24/7, що спричиняє тривожність і збільшення відчуття відповідальності, провини та почуття, що ти недостатньо компетентний в певній сфері. Саме тому в ХХІ столітті так багато людей ходять до психологів.
3. Можливість здобуття міжнародної освіти. Онлайн навчання надає можливість навчатись з будь-якої точки світу.
4. Визначення нових цілей. Як зазначав В. Биков (2005) у своїй монографії, «перед людством постала суттєва проблема сьогодення і майбутнього –

створення єдиного інтегрованого, але тим часом різноманітного як освітнього, так й інформаційного простору. Поряд із зростанням потреби в освіті, зокрема посилюються тенденції до створення інтернаціональних освітніх структур різноманітного призначення і типів» (с. 79). Аналізуючи цю цитату можна сказати, що розвиток ІКТ стрімко розвивається з кожним днем, люди мають можливість обмінюватись культурними цінностями та надбаннями з іншими національностями та країнами, подорожувати та висвітлювати проблемні теми, поширювати свої думки в соціум, ділитись своїм досвідом і знаннями.

5. Тенденція швидкого «старіння» професійних знань. В. Биков (2005) казав, «у світі спостерігається така динаміка розвитку науки, техніки та економіки, яка є причиною швидкого «старіння» професійних знань – приблизно кожні 2-4 роки» (с.79). Коментуючи цю цитату хочеться згадати велику кількість курсів, іспитів, сертифікати яких діють лише пару років. Одним з яскравих прикладів є IELTS та TOEF, який складають студенти та вчителі, які хочуть навчатись закордоном, або ж просто для впевненості у своїх знаннях. Знання і стандарти змінюються ледь не щомісяця, тому логічним є повторне проходження цих тестувань кожні 2-3 роки.
6. Зростання популярності дистанційного навчання. Вже важко знайти бодай одну людину, яка б не знала, що це і які є онлайн-платформи для його здійснення.

Підсумовуючи вищезгадані передумови до виникнення дистанційного режиму навчання можна сказати, що для людства з'явилися надзвичайні можливості, які навіть наші батьки не мали. Варто зауважити, що все залежить від людини і її бажання до постійного саморозвитку, адже, більшість вчителів зараз переважно молодого віку, які можуть відкрити друге дихання в системі освіти та інших галузях. Незважаючи на деякі недоліки дистанційного

формату навчання, його переваги значно переважають. Саме тому слід продовжувати навчатись усе своє життя, адже, як зауважував Жан-Жак Руссо: «Справжній вчитель той, хто вчиться разом з учнями».

1.2 Сутність методів навчання в дистанційному режимі

Інтернет, телебачення та сучасні гаджети відкрили нам широкі можливості до саморозвитку та самоосвіти. Можна знайти купу відповідей на запитання з усього світу, знаходити інформацію та поради досвідченіших експертів і вчителів. Заклади освіти теж не стали винятком. Використання на уроках зображень, таблиць, ігор, відеоуроків набагато урізноманітнило традиційні уроки.

Дистанційна форма здобуття освіти – це одна із форм навчання, яка передбачає використання різних інформаційних технологій та Інтернету і відбувається без фізичної присутності здобувачів освіти.

Дистанційний режим навчання – режим, що включає в себе різні методи і підходи до навчання, які не завжди пов'язані з використанням Інтернету та інформаційно-комунікаційних технологій.

Як вже згадувалось раніше, дистанційний режим навчання не вимагає негайної присутності вчителя та учнів в одній кімнаті, приміщенні, тощо. Однак існують 3 основні режими, які визначають співпрацю учасників навчального процесу одночасно (синхронно), асинхронно, або ж змішано. В більшості закладів освіти України використовується синхронний режим навчання, коли учень та вчитель безпосередньо спілкуються за допомогою відео-конференції в Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype, тощо. Однак, в деяких випадках, коли вчитель, чи учні не можуть приєднатися до уроку за тих чи тих причин, використовується асинхронний режим. Отже, давайте поговоримо про основні характеристики цих трьох режимів дистанційного навчання.

Амеліна О. і Цуркан О. (2022) зауважували, що «основними режимами дистанційного навчання є: асинхронний, синхронний та змішаний режими» (с.7). Розглянемо їх більш детально:

1. Асинхронний режим. Учитель заздалегідь розміщує навчальні матеріали, план уроку, і т. д., а учні заходять за посиланням та виконують вказані завдання у вільний для них час.
2. Синхронний режим (онлайн-навчання). Так само, як й при очному навчанні, вчитель та учні взаємодіють в реальному часі, але на відстані, використовуючи при цьому інформаційно-комунікаційні технології. Це можуть бути, наприклад, відеоконференції, прямі трансляції, та ін.
3. Змішаний підхід. Цей режим поєднує в собі обидва вищезгадані, тому що вчитель подає матеріал, і безпосередньо учні та вчитель спілкуються між собою, обговорюючи проблемні питання.

Варто не забувати, загальну мету навчання, визначену в монографії М. Смульсоном, Ю. Машбицем, М. Жалдаком (2012), «загальною метою навчання є навчити людину аналізувати, робити висновки, усвідомлювати сутності і зв'язки між ними, встановлювати відношення між поняттями, генерувати нове знання, проводити пошук інформації, а також сформулювати в ній самостійність дії і мислення, готовність до прийняття рішень, відкритість до сприйняття нового» (с. 147).

Важко не погодитися із цим твердженням, адже, дистанційне навчання більше про самодисципліну і самопізнання. Успіх залежить від учня і хто бажає вчитись, той буде знати. Учителю надзвичайно важко відслідковувати дистанційно хто працює, а хто ні, проте результати тестувань та контрольних це покажуть.

За словами Мартиненко С. і Хоружа Л. (2008), «метод онлайн навчання – це головний інструмент педагогічної діяльності, лише з його допомогою виробляється продукт навчання, здійснюється взаємодія вчителя й учнів» (4

абзац). Вибір методу залежить від мети, режиму, ступені ознайомленості учнів з певною темою, віковою категорією та ступеню обізнаності вчителя з ІКТ.

Залежно від режиму дистанційного навчання можна використовувати ті, чи інші методи. Якщо обирати методи для синхронного режиму, то ось деякі з них:

1. Безпосередньо відео-конференція. Програми Zoom, Google Meet, Microsoft Teams стануть в нагоді.
2. Тестування та warming up activities. Наприклад, Wordwall, платформа Kahoot, програма Learningapps.org, Enghub.pro. За допомогою цих платформ можна легко знайти ігри, створити тестування для налаштування учнів на урок та перевірки засвоєного матеріалу.
3. Форуми та чати. Під час уроку вчитель може зробити таку вправу: він читає речення, або якийсь факт і учні пишуть в чат, або ставлять емодзі, чи згодні вони з цим твердженням, чи ні. Або ж вчитель може створити групові, парні заняття, розподілити учнів по онлайн-кімнатах, де вони будуть виконувати завдання.

Методи асинхронного режиму:

1. Тестування в «НаУрок», «Kahoot», «Test-English». Вчитель надсилає посилання на тест в Telegram чи Viber і учні проходять його.
2. Електронна пошта чи інші месенджери. Учні виконують завдання та в разі виникнення додаткових питань одразу ж пишуть вчителю, а він, в свою чергу, миттєво реагує та коригує їхні дії.
3. Аудіо-лекції та подкасти. Вчитель записує перед заняттям пояснення теми уроку, або надсилає відео іншого викладача та відправляє в чат під час уроку.
4. Розміщення матеріалів на онлайн-платформах. Це можуть бути Google Classroom, Moodle, та ін. програми, де створюється віртуальний клас, додаються усі учасники та структуровано розміщуються усі книги,

відео- та аудіо-матеріали, онлайн-посилання які нікуди не зникають протягом усього курсу навчання.

Отже, підсумовуючи все вищезгадане, можемо сказати, що застосування ІКТ для виховання та навчання нового покоління – одна з характерних рис сучасного навчання в закладах освіти. Інтернет засоби безумовно важливі для підвищення якості навчання, освіти та зменшення втомлюваності учнів. Вони дають можливість викладати матеріал наочно та більш зрозуміло, а тому легше запам'ятовується і сприймається. Багато учнів запам'ятовують нову тему через відео, схеми, ігри, тощо. Більше того, деякі з них мають зорову пам'ять, що позитивно впливає на успішність. Головне – знати не лише «як» користуватися ІКТ, а «навіщо», «з якою метою?», «що я хочу цим донести учням».

1.3 Навчально-методичне забезпечення дистанційного режиму навчання

Дистанційний режим навчання відрізняється від інших режимів навчання. Вимагається запровадження інших засобів, методів, матеріалів та навіть інша форма взаємодії між вчителем та учнями. Тепер на уроках потрібно застосовувати інтерактивні методи навчання, залучати різноманітні інтернет-ресурси, тощо. Це постає найпоширенішою проблемою серед вчителів, адже, всі методи та засоби доводиться змінювати. Найбільше це стосується методичного забезпечення, конспектів та планів уроків, який вчитель готує на кожний урок.

Як згадував у своїй статті Д. Пузіков (2022):

Окрім необхідності модернізувати ці плани-конспекти уроку відповідно до потреб дистанційного режиму навчання, перед багатьма представниками вчительства постала проблема суттєвого коригування, доцільної цифровізації цих розробок для учениць/учнів, які мотивовані

вчитися, але не можуть приєднатися до дистанційного уроку через небезпеки, породжені війною, відсутність надійного інтернет-з'єднання, навчання в іншій школі тощо (с. 134).

Тоді викладач змушений розробляти індивідуалізований план уроку і для тих, хто не може доєднатися, щоб ті не відставали від навчальної програми та своїх однолітків. Існує широка тенденція, коли учні живуть та навчаються закордоном, але хочуть закінчити школу в Україні та отримати свідоцтво про здобуття освіти. Іноді ж діти просто проживають закордоном зі своєю сім'єю в цілях безпеки і тому мають значну різницю в часі. З усіма цими проблемами стикається вчитель на сучасному етапі розвитку освіти та школи.

Що стосується навчально-методичного забезпечення, то це є найважливішою умовою будь-якого навчального процесу. До нього відносять підручники, навчально-методичні посібники, комп'ютерні програми, інтерактивні платформи, посібники з методики викладання, та багато іншого.

Навчально-методичне забезпечення – це сукупність документів, навчальних і методичних матеріалів, які визначають зміст, процес перебігу та результати навчання. О. Прохороненко разом з Ю. Люльковою (2020) давали таке визначення, «навчально-методичне забезпечення дистанційної освіти включає: методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання; критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання; змістовне, дидактичне та методичне наповнення вебресурсів» (с.114).

До навчально-методичного забезпечення можна віднести такі складові:

- 1) Навчальні матеріали. Це можуть бути електронні підручники, відео-лекції, інтерактивні завдання, календарно-тематичні планування, журнали, тощо.

- 2) Методичні посібники, які допомагають учителям в розробці уроків, надають рекомендації з використання різних онлайн-ресурсів, оцінювання та контролю знань.
- 3) Електронні бібліотеки. Задля зручності учнів та збереження навколишнього середовища були створені такі бібліотеки/репозитарії куди кожен може написати та отримати необхідну інформацію та доступ до електронних підручників.
- 4) Державні стандарти освіти також включені, як необхідна складова процесу дистанційного навчання, де включені вимоги до обов'язкових компетентностей, термінів, мінімумів та результатів навчання школяра відповідного класу.

Навчально-методичне забезпечення дистанційного навчання зазвичай розробляють навчальні заклади, установи та організації, що підпорядковані Міністерству освіти і науки України.

Взагалі онлайн навчання можна поділити на 3 основні частини (блоки). О. Гарькава (2019) класифікувала їх так: інформаційно-змістовий, контрольнo-комунікативний і корекційно-узагальнюючий блоки (с.158). Розглянемо їх більш детально:

- 1) Інформаційно-змістовий. До них відносять загальну інформацію про предмет, підручники, довідники, плани занять, календарно-тематичне планування, а також методичні рекомендації щодо роботи з комп'ютерами та інформаційно-комунікативними платформами.
- 2) Контрольнo-комунікативний блок. Суть якого полягає у наданні всім учасникам освітнього процесу графіків консультацій, тестів, розклади, плани занять, тощо.
- 3) Корекційно-узагальнюючий блок. Це можуть бути вже підсумкові результати навчання, аналіз контрольних, самостійних та інших видів робіт, результати діагностики навчально-пізнавальної діяльності.

Коротко підсумовуючи, можна сказати, що потрібно й надалі розвивати методи та засоби дистанційного навчання, оскільки це стає провідним режимом. Варто розвивати навчально-методичне забезпечення дистанційного навчального процесу та моніторинг результатів учнів. Це надасть можливість учням не лише за допомогою вчителів, а й самостійно відслідковувати свій прогрес у навчанні, що має досить великий вплив на мотиваційну складову навчання учня.

Також моніторинг помилок та визначення акцентів уваги, які дадуть змогу учневі досягти бажаного рівня і результату, стають визначальними. Додатково проблемою постає методичне наповнення онлайн платформ та веб-ресурсів, адже, вчителі, в наш час, змушені витратити години та те, щоб урок був не лише інтерактивним, а й методично правильним і результативним.

Розділ 2

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ ПРИ ОПАНУВАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

2.1 Використання різних інтернет-ресурсів

У ХХІ столітті технології розвиваються з неймовірною швидкістю. Інтернет дає можливість отримати відповідь на будь-яке запитання за лічені секунди. Саме тому настав час для вчителів і учнів позбуватися некомпетентності в інформаційно-комунікаційних технологіях та застосовувати їх в повсякденному житті. Серед дослідників, які вивчали питання використання ІКТ на уроках були: В. Биков, Р. Гуревич, І. Галицька, О. Гриценчук, Ю. Жук, та багато інших вітчизняних науковців.

Л. Азарова (2015), зокрема, підкреслювала важливість вивчення іноземних мов, «у теперішній час мова значно розширює свої комунікативно-суспільні функції. Продовжуючи залишатися найважливішим знаряддям спілкування у суспільстві, природна мова стає тією основою, на базі якої здійснюється взаємодія між людьми та комп'ютером» (с.14).

І це дійсно так, адже, мова відкриває перед нами нові можливості та розширює наш кругозір. Ті, хто вивчають мову вже давно, мають змогу читати книги в оригіналі, бути в курсі усіх справ тут і зараз, слухати та спілкуватися з носіями мови, а також не бути обмеженим в часі і просторі. Знання мови не лише дозволяє багато подорожувати і заводити корисні знайомства, а також формує самооцінку, живить жагу до знань і робить наш мозок, і пам'ять гнучкими.

А. Коломієць і Ю. Фальштинська (2015) відзначали кооперуючий ефект від використання Інтернет-сайтів на заняттях з іноземної мови:

Студенти мимовільно об'єднуються і таким чином передають знання менш знаючим в дидактичній грі проти комп'ютера. Крім того,

використання Інтернет-сайтів на уроках іноземної мови завжди супроводжується позитивними емоціями, адже студенти відчують себе активними учасниками навчального процесу, і, як наслідок, створюється комфортне середовище для сучасного навчання. Зникає психологічний бар'єр і страх зробити помилку (с.103).

На жаль, саме страх зробити будь-яку помилку заважає людині розвиватися і ставати професіоналом в певній галузі. Потрібно прийняти той факт, що ви завжди в чомусь будете новачком і якщо ви боїтесь цього, то ніколи не наважитесь зробити перший крок і досягти успіху. Потрібно не боятись іноді посміятись із себе і визнати, що ніколи не буває пізно щось почати. Більше того, майже половина страхів породжена школою і не правильними методиками викладання, де помилка була чимось поганим і обов'язково супроводжувалась негативною оцінкою.

Одне з головних завдань вчителя полягає у забезпеченні учнів корисними матеріалами, фільтруванні інтернет-ресурсів згідно до рівня володіння іноземною мовою учнів, методів, мети уроку, тощо, а також створення умов для практичного засвоєння мови кожним учнем. Саме тому вчитель має активувати пізнавальну діяльність учня в процесі навчання.

Аналізуючи статтю А. Шарикіної (2022) «Застосування інтернет-ресурсів на уроках англійської мови», можна сформулювати ще одну тезу, що «сучасні педагогічні технології такі, як навчання у співпраці, проєктна методика, використання нових інформаційних технологій, Інтернет-ресурсів допомагають реалізувати особистісно орієнтований підхід в навчанні, забезпечують індивідуалізацію та диференціацію навчання з урахуванням здібностей дітей, їхнього освітнього рівня, інтересів, схильностей тощо» (с.1120).

На уроках іноземної мови вчитель намагається приділити рівномірно часу усім аспектам мови: читанню, письму, говорінню і аудіюванню. Саме

тому підбір матеріалів для уроку є запорукою успіху. Під час уроку перед вчителем постає ряд дидактичних задач:

- 1) Розвиток читання, під час читання текстів та статей;
- 2) Формування мовної компетентності під час говоріння, аудіювання, тощо;
- 3) Удосконалення навичок академічного письма, есе, або листування з англомовними друзями;
- 4) Поповнення пасивного та активного словникового запасу;
- 5) Ознайомлення з традиціями країни, мова якої вивчається.

І. Галдецька (2017) зазначає, що «система Інтернет розглядається як одна із провідних новітніх технологій навчання, так як її можливості в галузі освіти безмежні: організація і планування процесу навчання, пошук інформації як для викладача, так і для студента, підбір текстів для студентів з різним рівнем володіння англійською мовою» (с. 17-18).

Інтерактивні методи – це такі методи навчання, під час яких відбувається взаємодія, діалог між усіма суб'єктами процесу навчання, як вчителя, так і учнів. Головною сутністю цих методів є не лише використання ІКТ на уроках, а рівноправність учасників навчального процесу. Мається на увазі, що не лише учні можуть дізнатися щось нове від вчителя, а й вчитель може навчитись чомусь в учнів. Наприклад, бути винахідливим і креативним, бути позитивним і не завжди занадто емоційно сприймати проблеми, розбиратися в останніх тенденціях, тощо.

Прикладами інтерактивних ігор є: мозковий штурм, «незакінчені речення», «велике коло», або його ще називають «коло дискусій», де кожен з учнів може висловити та обґрунтувати свої думки, погляди, ідеї. За допомогою таких ігор вчитель може пізнати учнів зовсім з іншої сторони, визначити їхні сильні та слабкі місця, цілі та страхи.

Інтерактивні методи навчання надзвичайно важливі та актуальні сьогодні, адже, вони допомагають сформувати ряд компетентностей та

навичок, які є необхідними для формування особистості. Вони дають можливість учням навчитись: формулювати свої думки, слухати та поважати точку зору іншої людини, моделювати різні життєві ситуації і шукати їх вирішення, уникати конфліктів і шукати компроміси.

Звичайно ж, інтерактивні методи навчання можна застосовувати, як для ознайомлення учнів з новим матеріалом, так і для його перевірки та закріплення; Можна використовувати їх, як протягом усього уроку, так і на невелику його частину. Використовуючи ІКТ увесь урок, приносить низку недоліків: легка втомлюваність зорового апарату, що негативно впливає на здоров'я учнів та не відповідає санітарним правилам і нормам, та багато іншого. Однак, що ж впливає на ефективність вправ з використанням інтернет-ресурсів на уроках іноземної мови?

Зайченко І. (2008) виділяв основні з них:

1. Зміст вправ.
2. Їх доступність.
3. Обсяг вправ.
4. Частота повторень.
5. Контроль та корекція.
6. Особистих якостей вихованців.
7. Місця і часу виконання.
8. Поєднання індивідуальних, групових і колективних форм вправ.
9. Мотивація і стимуляція вправ (с. 320).

Розглянемо детальніше кожен з цих факторів:

1. Зміст вправ повинен бути чітко прописаний та зрозумілий, а також відповідати рівню знань учнів.
2. Доступність вправ прямо пов'язана з їх змістом. Вони мають відповідати віковим особливостям учнів. Якщо ж ні, то скоріш за все, учням буде не цікаво і складно їх виконувати, або ж навпаки.

3. Щодо обсягу вправ, тут варто зазначити, якщо вправ буде замало, то учні легко втратять інтерес і фокус уваги переміститься на більш цікаві речі. Якщо ж вправ буде занадто багато, то учні легко стомляться і, знову ж таки, будуть відволікатися.
4. Якщо певна тема уроку повторюється не систематично, або взагалі не повторюється, то учням буде складно пригадати той матеріал і виконати завдання і закріплення знань не відбудеться.
5. Учитель має контролювати процес виконання завдань і в разі виникнення питань, чи проблем з розумінням вправ, коригувати їх.
6. Варто також не забувати про психологічні особливості кожної особистості, такі як види пам'яті та ін.
7. Такі деталі, як місце і час виконання, теж впливають на ефективність виконання завдань. Якщо в класі буде занадто темно, або шумно – учням буде важко сконцентруватися на процесі навчання, а якщо часу на виконання вправ буде замало – учні не зможуть якісно осмислити та виконати завдання.
8. Варто не забувати поєднувати усі з зазначених форм навчання, задля більшої ефективності та інтерактивності уроку.
9. Мотивація оцінкою, додатковими балами, або можливістю обрати тему наступного уроку є теж важливими факторами мотиваційної складової учнів.

Наведемо приклади сайтів та програм для вивчення і покращення англійської, або будь-якої іншої іноземної мови:

LearningApps.org – онлайн сервіс, за допомогою якого можна створювати інтерактивні вправи, такі як співставлення слів і перекладу, заповнення пропусків, розподілення слів по категоріям, завершення речень і тд. (Див. додаток 1)

Kahoot – платформа для створення вікторин, тестів, дидактичних ігор. Сервіс можна використовувати для перевірки знань учнів, які можуть

виконувати завдання на будь-якому пристрої, що має доступ до Інтернету – смартфоні, планшеті, тощо. У завдання можна вставляти фото та відео-фрагменти. Учитель виводить на екран питання, а в учнів на телефонах з'являються лише варіанти відповідей, замасковані у вигляді геометричних кольорових фігур. Суть завдань полягає у швидкості обрання правильної відповіді учнями під час уроку. (Див. додаток 2)

Test-English.com – безкоштовний сайт на опрацювання усіх аспектів мови: говоріння, читання, граматики, аудіювання, відповідно до рівня володіння мовою. Великою перевагою є те, що після проходження тестування, сайт показує правильні відповіді та правила, згідно яких, ця відповідь вважається правильною. (Див. додаток 3)

British Council – сайт, на якому теж можна практикувати усі аспекти англійської мови, а також подивитися відео-пояснення до кожної теми від носіїв мови. (Див. додаток 4)

Cambridge dictionary та **Oxford dictionary** – англійські словники, в яких можна подивитись і послухати вимову слова/фрази згідно британського та американського акцентів. Більше того, можна знайти визначення слів/фраз та приклади застосування їх в контексті. (Див. додаток 5, 6)

Quizlet.com – мобільний та веб-додаток для заучування, який дозволяє студентам вивчати інформацію за допомогою карток та ігор. Підійде не лише школярам, а й студентам різних ЗВО. (Див. додаток 7)

Wordwall – сайт, для створення тестів, вправ, кросвордів, тестів та різних режимів вправ для ознайомлення, закріплення та контролю знань. Широко використовується викладачами та репетиторами. (Див. додаток 8)

Google Meet та **ZOOM** – онлайн сервіси для проведення зустрічей та занять. (Див. додаток 9, 10)

Verywellmind – сайт для читання різних статей англійською мовою. Чудовий спосіб вдосконалити свої reading skills і поповнити свій словниковий запас. (Див. додаток 11)

DeepL – мобільний додаток, який замінить Google Translator. Перекладає набагато точніше і згідно контексту. (Див. додаток 12)

Medium – мобільний та веб-додаток для практики читання різноманітних статей англійською, оформлений під ваші інтереси. Тут також можна писати свої власні історії, ділитись життєвим досвідом із людьми по всьому світу. (Див. додаток 13)

Tandem – мобільний додаток, створений для безпосереднього спілкування з носіями мови. Варто лиш написати свої інтереси, хобі, які мови знаєш, а які б хотів вивчити, і ось вам уже написало 10 людей. Тут можна переписуватись та зідзвонюватись з людьми по всьому світу, без обмежень в часі. (Див. додаток 14)

Eng.hub.com – сайт, де можна знайти розробки уроків з англійської. Чудовий варіант для репетиторів, які не встигають підготуватись до уроку, або хочуть використати щось нове та цікаве на уроці. Розробки розподілені по рівням мови, а також аспектам (читання, говоріння, граматики, чи все одразу). (Див. додаток 15)

Pbs.kids – інтерактивні ігри англійською для діток, або учнів початкових класів. (Див. додаток 16)

Listenenglish.com – сайт, де можна практикувати розуміння мови по улюбленим фільмам, або серіалам. Потрібно обрати свій рівень та відео, яке хочеш подивитись. Після перегляду потрібно виконати тестові завдання, завдання на підстановку слів у пропуски, та багато іншого. (Див. додаток 17)

Отже, комп'ютер має величезний вплив на усі сфери життя, навчальний процес, зокрема. Це ніби інший світ, в якому існує безліч можливостей для

учнів вдосконалювати усі аспекти іноземної мови. XXI століття кидає виклик усім і усьому, що нас оточує. Доводиться змінювати техніки, методи та засоби навчання, реформувати освіту. Як усім добре відомо, людина навчається протягом усього життя і часто діти швидше пристосовуються до нового, тому вчителям є чому повчитись у школярів.

2.2 Аналіз найефективніших методів онлайн-навчання

Як показує досвід використання ІТ в освіті позитивно впливає на якість освіти та її результативність. Учні на усіх рівнях більш мотивовані до навчання, в той час як вчителям легше і швидше готуватися до уроків.

Гуржій А. і Карташова Л. (2013) згадували про те, що «завдяки можливостям, які забезпечуються впровадженням ІТ у навчально-виховний процес, система освіти може замінити авторитарну педагогіку гуманістичною, яка забезпечує суб'єкту навчання право на самобутність й унікальність» (с. 11).

Авторитарна педагогіка заснована на суворих правилах, підкоренні учнів учителю та виконання завдань згідно «шаблону». Ніхто не міг мати своєї точки зору, усі повинні були наслідувати головній ідеї, наприклад, аналізуючи твори української, чи зарубіжної літератури. Якщо ж хтось смів відстоювати свою позицію і погляд на певну ситуацію, то був одразу покараний незадовільною оцінкою та викликом батьків до школи. Цей підхід негативно впливав на психологічний та емоційний стан учнів, пригнічував їх можливості та творчий потенціал. Учні, які вирости в такому середовищі були не здатними виражати свої думки, відстоювати свої кордони та приймати рішення. Отже, вчитель вважався авторитетом, а учні «нижчими» за нього і повинні були беззаперечно слухати його. Така строга ієрархія відбивала всяке бажання учнів до самовираження, творчості та ініціативності.

Що ж стосується гуманістичної педагогіки, то тут все навпаки. Цей підхід ставить на передній план учня, його індивідуальність та самобутність.

Він ґрунтується на взаємоповазі, віри у внутрішній потенціал учня та здатності до самореалізації. Учитель тут виступає як друг, наставник, який допомагає учню розкривати свої різні куточки душі та розуму. На відміну від авторитарного, цей підхід сприяє розвитку індивідуальності, творчості учня та просто позитивного відношення до самого себе. Отже, як ми бачимо різницю між цими двома підходами важко не помітити. Відрізняється все, починаючи з сприйняття ролі вчителя в навчальному процесі, так і до ролі учня у його самостійності.

Відповідно до вищезгаданої характеристики, доцільно було б надати визначення поняттю «гуманна педагогіка». Ю. Шабанова і А. Осипов (2014) визначали це як «зміст та організацію навчального процесу на основі особистісно-орієнтованого підходу до студента з утвердженням його в ролі активного, свідомого, рівноправного учасника навчально-виховного процесу, в якому його особистість розвивається з урахуванням індивідуальних здібностей» (с.126).

Загальновідомим фактом є те, що за допомогою ІКТ можна задіяти майже всі органи чуття і, відповідно, види пам'яті. Вчителі поєднують друкований текст, фотоілюстрації, відео у своїх презентаціях, або просто використовують окремо на уроках. Таким чином створюється ніби віртуальна реальність для учнів, що дає змогу їм трохи відпочити, відволіктися та засвоїти краще інформацію. Чередніченко Г. (2011) писала, про те, що вже «доведено, що застосування мультимедійних матеріалів та комп'ютерних мереж скорочує час навчання майже втричі, а рівень запам'ятовування через одночасне використання зображень, звуку, тексту зростає на 30-40 відсотків» (с. 137).

Кункевич О. (2021) класифікував методи навчання за такими критеріями:

1. Методи, що забезпечують первинне засвоєння навчального матеріалу. До них відносяться інформаційно-розвивальні (лекція вчителя, розповідь, бесіда, робота з книгою), евристичні методи (евристична

бесіда, диспут, лабораторна робота) і дослідницькі методи (спостереження і систематизація, аналіз, узагальнення).

2. Методи, що забезпечують закріплення і вдосконалення здобутих знань: вправи (пробні, тренувальні, за зразком, тощо) і практичні завдання, спрямовані на застосування теоретичних знань на практиці (с. 2).

Значною перевагою цих методів є те, що їх можна проводити як в онлайн, так і офлайн режимах. За їх допомогою можна легко та інтерактивно перевірити ступінь засвоєння теоретичного матеріалу учнями. Ще хотілось би згадати додаткові методи навчання, які теж набирають популярності зараз:

1. Брейнстормінг, за визначенням Мельникової В. (2021) «це процедура групового креативного мислення, а точніше – засіб отримання від групи осіб великої кількості ідей» (с.1). Його ще називають «мозковий штурм» в перекладі з англійської. Він допомагає учням працювати в команді, розвиває командний дух, креативність та лідерські здібності, які є першочерговою вимогою для прийняття на роботу в майбутньому.
2. Сесія «питання-відповідь». Чудова можливість почати урок і перевірити пройдений матеріал. Учитель ставить запитання і учні мають швидко відповідати. Хто був у своїх відповідях найшвидшим та найточнішим отримує гарну оцінку, додатковий бал, або ж можливість обрати тему наступного уроку.

Коротко підсумовуючи можна сказати, що освіта, як і інші галузі суспільства постійно розвиваються та не стоять на місці. Як згадувала Дичківська І. (2004), «за своїм змістом, формами і методами освіта не є незмінним, закостеним феноменом, адже, вона весь час реагує на нові цивілізаційні виклики, суспільні реалії, враховує тенденції, перспективи розвитку людства, національного буття народу» (с.3). І це дуже влучно сказано,

адже, буквально декілька років тому людство не могло й подумати, що зараз буде існувати змога працювати і навчатись віддалено за допомогою лише смартфона, або ж комп'ютера.

ВИСНОВКИ

В наш час дедалі більшу роль в навчанні займають цифрові технології. Немає сумніву в тому, що Інтернет дає безліч можливостей для розвитку освіти, методів навчання, тощо. Він є невід'ємним компонентом усіх уроків, в тому числі й іноземних мов.

За допомогою Інтернету відбулись великі зміни на краще: з'явилися додаткові інтерактивні вправи для розвитку усіх сфер мови, змінилась роль учня в навчальному процесі, вдалося реалізувати суб'єкт-суб'єктний підхід та найголовніше – стало цікавіше навчатися.

Учителі навіть можуть навчатися у школярів, зокрема, як користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями, удосконалюючи свою технічну компетентність. Учні також мають можливість знаходити щось цікаве в Інтернеті і презентувати це на уроці так, щоб навіть вчитель дізнався щось нове. Також вони можуть використовувати Інтернет-ресурси, щоб готуватись до уроків. Наприклад, тестування, програми для запам'ятовування матеріалу, тощо.

Тому були виконані поставлені завдання, зокрема, було розглянуто перспективу розвитку методів онлайн навчання, як використовувати різноманітні Інтернет-ресурси на практиці, на уроці іноземної мови.

В курсовому дослідженні було використано 21 джерело, з яких статті, методичні посібники, монографії, тощо. Курсова робота має таку структуру: вступ, теоретичний розділ з трьома підрозділами, практичний розділ з двома підрозділами, висновки, резюме, список використаних джерел і додатки.

Отже, Інтернет відіграє величезну роль в розвитку освіти. Зараз школярам наділяється така сама рівноправна роль як і вчителю, адже, онлайн навчання – це про дисципліну, саморозвиток та партнерство. Вчитель виступає лише наставником, який направляє. Учень повинен мати внутрішню

мотивацію, щоб досягати висот в навчанні і той хто хоче мати хороші знання – буде йти до своєї мети.

РЕЗІЮМЕ

Онлайн навчання стає дедалі популярнішим. Навіть в контексті вивчення іноземних мов цей вид навчання розвивається з неймовірною швидкістю. Знаходяться нові практичні методи застосування мови на практиці – Speaking clubs, програми для спілкування з іноземцями, удосконалення словникового запасу, граматики, а також різні канали і блоги зі структуровано викладеними матеріалами. Тож тема розвитку методів навчання в умовах онлайн навчання стає все більш актуальним і саме це зумовило вибір теми курсової роботи «Розвиток методів навчання в умовах онлайн навчання».

У **першому розділі** було обґрунтовано історію походження цього виду навчання та психолого-педагогічні засади розвитку методів в умовах онлайн-навчання. Було розкрито суть пізнавальної діяльності і внутрішньої мотивації учнів у процесі навчання.

У **другому розділі** було проаналізовано найефективніші методи онлайн навчання, а також застосування їх на практиці. Розкрито переваги використання тестувань, ігор, різних онлайн-платформ на уроках іноземної мови.

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, 17 додатків, висновку, резюме, списку використаної літератури. Обсяг роботи складає – 28 сторінок. У списку використаної літератури нараховується – 21 джерело.

Ключові слова: онлайн навчання, методи, інтернет-ресурси, навчально-методичне забезпечення, режими онлайн-навчання, ефективність використання методів навчання, іноземна мова.

RESUME

Online learning is becoming increasingly popular. Even in the context of learning foreign languages, this type of learning is developing with incredible speed. There are new practical methods for applying the language in practice – Speaking clubs, programs for communicating with foreigners, improving vocabulary, and grammar, as well as various channels and blogs with structured materials. Therefore, the topic of the development of teaching methods in online learning is becoming increasingly relevant, and this is what led to the choice of the topic of course work “Development of teaching methods in online learning”.

In **the first part**, the history of the origin of this type of studying and the psychological and pedagogical foundations for the development of methods in the conditions of online learning were substantiated. The essence of the cognitive activity and internal motivation of students in the learning process was revealed.

In **the second part**, the most effective methods of online learning were analyzed, as well as their application in practice. The advantages of using tests, games, and various online platforms in foreign language lessons were revealed.

Coursework consists of an introduction, two sections, 17 appendices, a conclusion, a resume, and a list of used literature. The volume of work is – 28 pages. There are 21 sources in the list of used literature.

Keywords: online learning, methods, Internet resources, educational and methodological supply, online learning modes, effectiveness of using teaching methods, foreign language.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азарова, Л. Є. (2015). Лінгвоінформаційний підхід як базисна форма дослідження складних номінацій на структурному рівні. *Наукові записки національного університету «Острозька академія»*. Вип. 53. С. 13–16.
2. Амеліна, О. С. & Цуркан, О. В. (2022). Дистанційне та змішане навчання. Досвід, поради, інструменти. Серія «Нові формати освіти». Вид. група «Основа».
3. Биков, В. Ю. (2005). Дистанційна освіта: актуальність, особливості і принципи побудови, шляхи розвитку та сфера застосування. *Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології: Колективна монографія*. Атіка. С. 77–92.
4. Галдецька, І. Г. (2017). Впровадження інтернет-ресурсів під час навчання англійської мови. Нац. акад. внутр. справ.
<http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/4236>
5. Гарькава, О. В. (2019). Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання. *Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку: збірник наукових праць*. Кременя В. Г. (ред.), Ляшенка О. І.; укл. Яцишин А. В. & Соколюк О. М. С. 158–365.
6. Гуржій, А. М., & Карташова, Л. А. (2013). Проблеми наступності навчання інформаційних технологій у школі й вищому педагогічному навчальному закладі. *Інформаційні технології в освіті*. Вип. 15. С. 11–18. http://nbuv.gov.ua/UJRN/itvo_2013_15_3
7. Гущина, Н. І. (2020). Нова українська школа: використання інформаційно-комунікаційних технологій у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Видавничий дім «Освіта».

8. Дичківська, І. М. (2004). Інноваційні педагогічні технології. Навчальний посібник. «Академвидав».
9. Зайченко, І. В. (2008). Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. 2 вид. «Освіта України», «КНТ».
10. Коломієць, А. М. & Фальштинська, Ю. В. (2015). Використання інтернет-сайтів на заняттях з іноземної мови. 9 вид. «Наука і освіта».
11. Кункевич, О. А. (2021). Методи навчання та їх класифікація. Прийом навчання. <https://vseosvita.ua/library/metodi-navcanna-ta-ih-klasifikacia-prijom-navcanna-504178.html>
12. Мартиненко, С. & Хорунжа, Л. (2008). Методи навчання та їх класифікація. <https://osvita.ua/school/method/780/>
13. Мельникова, В. (2021). Мозковий штурм (або брейнстормінг), як вид креативного мислення в роботі з педагогічними кадрами. <https://vseosvita.ua/library/statta-z-problemi-mozkovij-sturm-abo-brejnstorming-ak-vid-kreativnogo-mislenna-v-roboti-z-pedagogicnimi-kadrami-421512.html>
14. Поліщук, О. (2021). Поза межами болю: поява дистанційної освіти в Україні. <https://osvitanova.com.ua/posts/4989-poza-mezhamy-boliu-poiava-dystantsiinoi-osvity-v-ukraini>
15. Прохороненко, О. & Люлькава, Ю. (2020). Особливості навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в умовах карантину. 25 вид. <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/59>
16. Пузіков, Д. (2022). Цифровий опорний конспект уроку в контексті навчально-методичного забезпечення дистанційного навчання в умовах війни. https://lib.iitta.gov.ua/731385/1/%D0%94.%D0%9F%D1%83%D0%B7%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_%D0%9F%D0%A1%D0%9F_2022.pdf

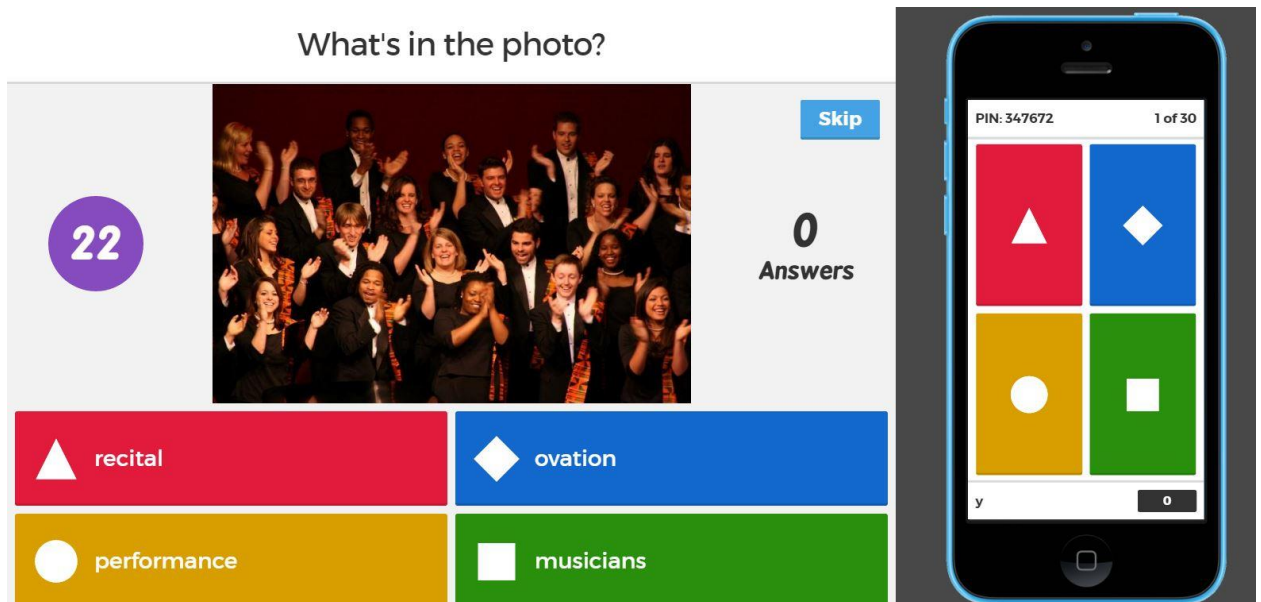
17. Смульсон, Л. М., Машбиць, Ю. І., Жалдак, М. І., Ільїна, Ю. М., Назар, М. М., Дітюк, П. П., Комісарова, О. Ю., Цап, В. Й., Бугайова, Н. М. & Депутат В. В. (2012). Дистанційне навчання: психологічні засади. Монографія. Імекс-ЛТД.
18. Шабанова, Ю. О. & Осипов, А. О. (2014). Сутність і принципи гуманної педагогіки вищої школи. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки.* 2 вид. С. 123–130.
http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=vduer_2014_2_22
19. Шарикіна, А. С. (2022). Застосування інтернет-ресурсів на уроках англійської мови. *Інноваційні практики наукової освіти: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції.* С. 1120–1125.
20. Штихно, Л. В. (2016). Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти. *«Young Scientist».* №6 (33). С. 489–493.
21. Чередніченко, Г. А., Шапран, Л. Ю. & Куниця, Л. І. (2011). Мультимедійні технології у процесі викладання дисципліни "Іноземна мова" у технічних вищих навчальних закладах. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.* Сер. Педагогіка / гол. ред. Г. Терещук; редкол.: Л. Вознюк, В. Кравець, В. Мадзігон [та ін]. № 4. С. 134–138.
<http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/495>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Додаток 2

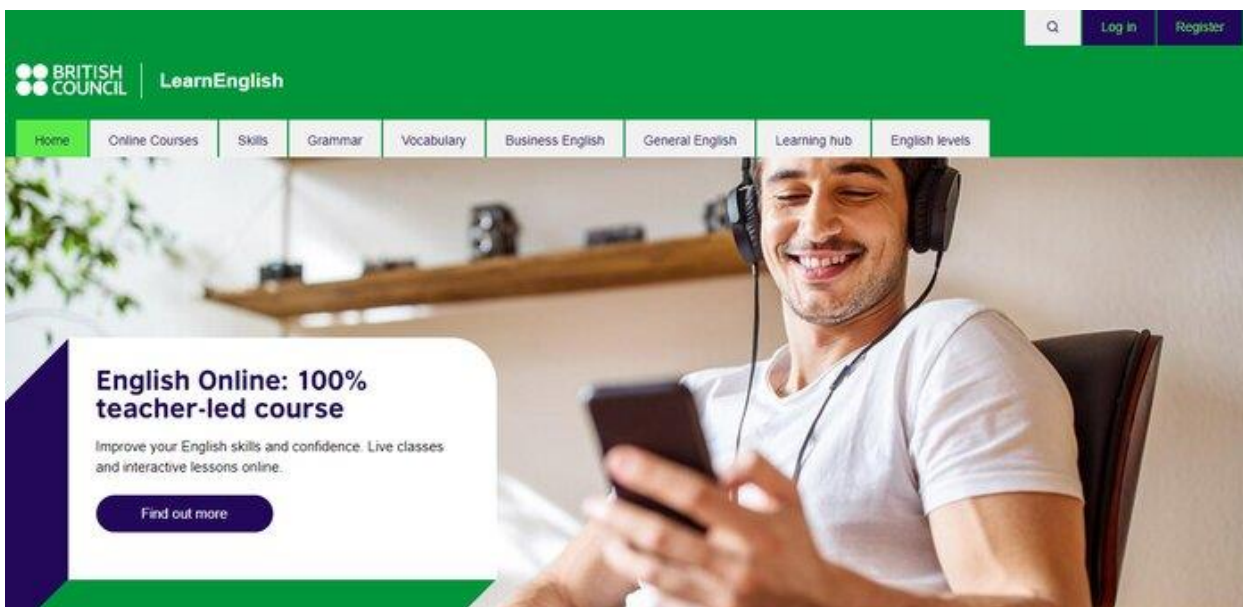

Додаток 3

The screenshot shows the homepage of the Test-English website. At the top left is the logo "test-english" with a green checkmark icon. To its right are a search icon, a "Login" button, and a hamburger menu icon. The background image features a woman in a red beanie talking on a mobile phone. The main heading is "Test-English" in white, followed by the tagline "Take your learning with you!" in green. Below this, a paragraph describes the site's offerings: "Grammar lessons with exercises and clear explanations, grammar charts, reading and listening tests with transcriptions, writing lessons, instant marking, answer feedback, and much more!".

Додаток 4

The screenshot displays the British Council LearnEnglish website. The top navigation bar is green and includes the British Council logo, the text "LearnEnglish", a search icon, and "Log in" and "Register" buttons. A secondary navigation bar lists categories: Home, Online Courses, Skills, Grammar, Vocabulary, Business English, General English, Learning hub, and English levels. The main content area features a large image of a smiling man wearing headphones and using a tablet. A white callout box on the left contains the text: "English Online: 100% teacher-led course", "Improve your English skills and confidence. Live classes and interactive lessons online.", and a "Find out more" button.

Додаток 5

The screenshot shows the Cambridge Dictionary interface. The main content area displays the word "school" as a noun, with UK and US pronunciations. It defines "school" as a place where children go to be educated, with the Ukrainian word "школа" and example sentences. A sidebar on the right contains a menu with categories: English dictionaries (English, Learner's Dictionary, Essential British English, Essential American English), Grammar, Thesaurus, Pronunciation, and Translation dictionaries (English-Chinese Simplified, English-Chinese Traditional, English-Dutch, English-French).

Додаток 6

The screenshot shows the Oxford Learner's Dictionaries website. The main content area displays the word "tea" as a noun, with a definition and example sentences. A sidebar on the right contains a "Word Origin" section and a "Idioms" section. The "Idioms" section lists three idioms: "not somebody's cup of tea", "not for all the tea in China", and "spill the beans/tea", each with a definition and example sentences.

Додаток 7

Input terms and definitions to create a study set at quizlet.com

ingenious clever, resourceful

TERM English DEFINITION English

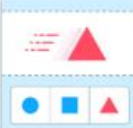

Use a study set in variety ways...

LEARN FLASHCARDS WRITE SPELL

TEST MATCH GRAVITY LIVE

Quizlet

Додаток 8

	Match up Drag and drop each keyword next to its definition.		Quiz A series of multiple choice questions. Tap the correct answer to proceed.		Random wheel Spin the wheel to see which item comes up next.
	Missing word A cloze activity where you drag and drop words into blank spaces within a text.		Group sort Drag and drop each item into its correct group.		Unjumble Drag and drop words to rearrange each sentence into its correct order.
	Find the match Tap the matching answer to eliminate it. Repeat until all answers are gone.		Matching pairs Tap a pair of tiles at a time to reveal if they are a match.		Random cards Deal out cards at random from a shuffled deck.
	Open the box Tap each box in turn to open them up and reveal the item inside.		Anagram Drag the letters into their correct positions to unscramble the word or phrase.		Labelled diagram Drag and drop the pins to their correct place on the image.
	Gameshow quiz A multiple choice quiz with time pressure, lifelines and a bonus round.		Crossword Use the clues to solve the crossword. Tap on a word and type in the answer.		Flip tiles Explore a series of two sided tiles by tapping to zoom and swiping to flip.
	Whack-a-mole Moles appear one at a time, hit only the correct ones to win.		Maze chase Run to the correct answer zone, whilst avoiding the enemies.		Airplane Use touch or keyboard to fly into the correct answers and avoid the wrong ones.

Додаток 9, 10

Додаток 11

verywellhealth

Health A-Z Prevention & Treatment Health Care News Tools & Resources About Us

Trusted health information when you need it most.
Know more, feel better.

300 Million Annual Readers 100 Medical Reviewers 300+ Health Topics

CORONAVIRUS NEWS
How Is Early-Stage COVID-19 Treated?

Fact checked by James Lacy

HIV/AIDS
What You Should Know About HIV/AIDS

Medically reviewed by Latesha Eloppe, MD, MSPH

Try Our Healthy Conversation Coach

Learn to navigate these difficult topics with your loved ones.

- [Health Insurance](#)
- [Rheumatoid Arthritis](#)
- [Cancer Screening](#)
- [Doctor's Appointments](#)

BRAIN & NERVOUS SYSTEM
Treatment Options for Parkinson's Disease

Medically reviewed by Claudia

CANCER
Coping With Scanxiety During Cancer Treatment

CORONAVIRUS NEWS
Will a COVID-19 Vaccine Be Mandatory?

Doctor Discussion Guides

Be prepared for your next appointment.

[VIEW ALL](#)

Додаток 12, 13

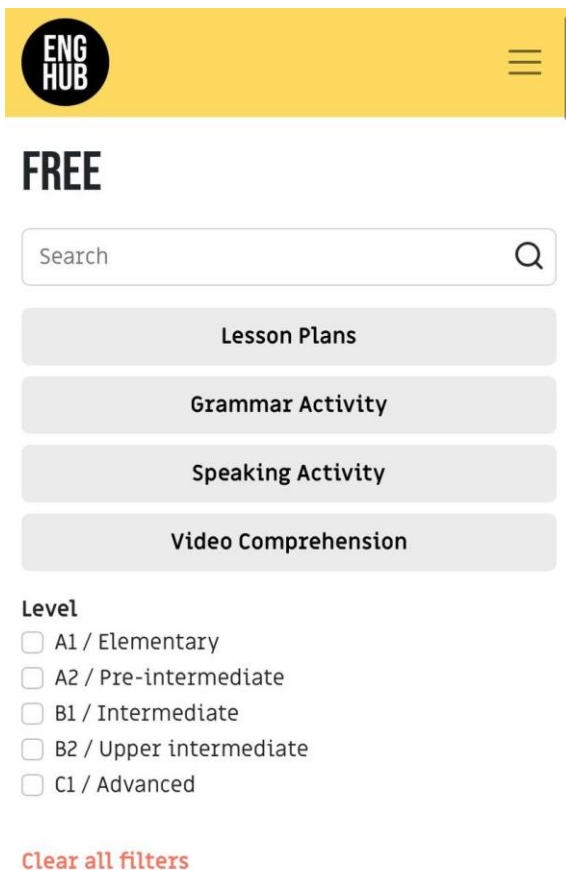

The logo for Medium, consisting of three black circles of varying sizes to the left of the word "Medium" in a black, serif font.

Додаток 14

Додаток 15

ENG HUB

FREE

Search

Lesson Plans

Grammar Activity

Speaking Activity

Video Comprehension

Level

- A1 / Elementary
- A2 / Pre-intermediate
- B1 / Intermediate
- B2 / Upper intermediate
- C1 / Advanced

[Clear all filters](#)

Spring Conversation Questions

This activity involves students discussing spring-themed cards in pairs or groups and then sharing interesting facts they learned about each other with the whole class.

Show

Free

B1 B2

Lesson plans

The Art of Delegation (Have Something Done)

Додаток 16

TV TIMES - SEARCH - HELP

PBS KIDS

Coloring

Games

Videos

Music

Go!

ALL SHOWS >

Island Play, explore, and read on PBS KIDS Island!

Додаток 17

☰ **Listen in English** ?

Easy TV
(Levels 1-3)

TV & Movies
(Levels 4-6)

Skills
(Levels 1-3)

Academic
(Levels 4-6)

Sponsor

Aulas de inglês com foco em conversação!
Aprenda inglês com séries e filmes.

Easy Way to Create an Invoice i x

Accounting & Financial Software Billing
Services Freelance & Contract Jobs Ruul

[Learn More](#)

Sort by: Type ▾ Level ▾ Accent ▾ All

RECOMMENDED

Nevermore

 Wednesday
12.13.2022
Level 4

RECOMMENDED

Trip to London (1)

 Friends
5.29.2023
Level 3